

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL MB „P1“ 2018-01-30 PRAŠYMO**

2018 m. kovo 26 d. Nr. S-53 (7-24/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojo vadovui
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

R. M.
D. J.

2018-02-27 posėdyje išnagrinėjusi MB „P1“ (toliau – Pareiškėjas) 2018-01-30 skunde išdėstyta prašymą atnaujinti terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-11-07 sprendimui Nr. (21.199) 500-18 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija 2017-11-07 sprendimu Nr. (21.199) 500-18 neatleido Pareiškėjo nuo 891,72 Eur gyventojų pajamų mokesčio delspinigių. Inspekcija nurodytąjį sprendimą su 2017-11-07 lydraščiu Nr. (21.195) RKD-4068 registruotu laišku (perduota paštui 2017-11-08, registruotos siuntos Nr. RN473715619LT) išsiuntė Pareiškėjui adresu: (*duomenys neskelbtini*). Siunta gražinta siuntėjui, t. y. Inspekcijai, kadangi Pareiškėjas neatsiėmė jos pašte per siuntos saugojimo terminą. Pareiškėjui registruoto laiško neatsiėmus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 164 str. 5 dalimi, Inspekcijos interneto svetainėje (*www.vmi.lt*) 2017-12-21 buvo paskelbtas pranešimas, kuriame nurodyta Pareiškėjui arba jo įgaliotam asmeniui atvykti į Inspekciją atsiimti ginčijamą Inspekcijos sprendimą. Pareiškėjas 2018-01-25 el. paštu kreipėsi į Inspekciją su prašymu pateikti ginčijamą Inspekcijos sprendimą. Pakartotinai Inspekcijos 2017-11-07 sprendimas Nr. (21.199) 500-18 išsiųstas Pareiškėjui el. paštu 2018-01-25.

2018-02-05 Mokestinių ginčų komisijoje prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) gautas Pareiškėjo skundas, kuriame išdėstytas prašymas atnaujinti terminą Inspekcijos 2017-11-07 sprendimui Nr. (21.199) 500-18 apskūsti, kuriame nurodoma, kad Pareiškėjas apie ginčijamą sprendimą sužinojo tik 2018-01-25, kai banko sąskaitoje pastebėjo skolų nurašymą. Pareiškėjas nurodo su Inspekcijos registruota pašto siunta nesusipažinęs, nes ilgesniam laikui buvo

išvykęs. Pareiškėjas prašo atsižvelgti į šias priežastis ir terminą skundai pateikti skaičiuoti nuo 2017-01-25.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo 2018-01-30 prašymas netenkintinas.

MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tai ikiteisiminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 152 str. 3 dalies nuostatas, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. teisę apskusti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui: 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/10; 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A261-147/2012; 2015-03-17 sprendimas adm. byloje Nr. A-317-143/2015; 2017-02-02 nutartis adm. byloje Nr. eA-190-492/2017).

Atkreiptinas dėmesys, kad aptartomis MAĮ 152 str. 2 dalies ir 164 straipsnio nuostatomis siekiama garantuoti operatyvų mokestinio ginčo nagrinėjimo procesą, teisingą ir savo laiku atliekamą mokesčių surinkimą į valstybės biudžetą bei užtikrinti teisinių santykių stabilumą. MAĮ nustatytas trumpas terminas skundai paduoti įpareigoja asmenis savo procesinėmis teisėmis naudotis itin operatyviai, atidžiai, rūpestingai bei sąžiningai, nes priešingu atveju jų teisė pateikti skundą nebūna ginama (LVAT 2017-02-02 nutartis adm. byloje Nr. eA-190-492/2017).

LVAT, spręsdamas praleisto termino atnaujinimo klausimus pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatas, savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą, todėl praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (2012-09-19 LVAT praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimo, publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2012, Nr. 23, 63 punktas; LVAT 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS492-323/2013). Pareiškėjas visus teiginius dėl termino praleidimo privalo pagrįsti objektyviais duomenimis (LVAT 2011-06-03 nutartis adm. byloje Nr. TA858-44/2011; 2012-04-06 nutartis adm. byloje Nr. TA492-6/2012). Nepagrįstai atnaujinus terminus, gali būti pakenkta susiklosčiusiam teisinių santykiui stabilumui, o nepagrįstai atsisakius terminą atnaujinti, gali būti užkirstas kelias į teisminę gynybą (2017-02-02 nutartis adm. byloje Nr. eA-190-492/2017).

Pagal LVAT praktiką svarbios priežasties, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklaususias aplinkybes (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9. skyrius). Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini

ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A556-573/2007; 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A438-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A261-347/2014).

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad Inspekcijos 2017-11-07 sprendimas Nr. (21.199) 500-18 su 2017-11-07 lydraščiu Nr. (21.195) RKD-4068 registruotu laišku (perduota paštui 2017-11-08, registruotos siuntos Nr. RN473715619LT) išsiųstas Pareiškėjui adresu: (*duomenys neskelbtini*). Siunta gražinta siuntėjui, t. y. Inspekcijai, kadangi Pareiškėjas neatsiėmė jos pašte per siuntos saugojimo terminą. Pareiškėjui registruoto laiško neatsiėmus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 164 str. 5 dalimi, Inspekcijos interneto svetainėje (*www.vmi.lt*) 2017-12-21 buvo paskelbtas pranešimas, kuriame nurodyta Pareiškėjui arba jo įgaliotam asmeniui atvykti į Inspekciją atsiimti ginčijamą Inspekcijos sprendimą. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą terminą neatvyksta, dokumentas laikomas įteiktu minėto pranešimo paskelbimo Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto svetainėje dieną (MAĮ 164 str. 5 dalis). Kadangi Pareiškėjas per nurodytą laiką (iki 2017-12-30) į Inspekciją neatvyko ir sprendimo neatsiėmė, ginčijamas Inspekcijos sprendimas laikomas įteiktu Pareiškėjui 2017-12-21. Vadinasi, skundas Komisijai dėl minėto sprendimo turėjo būti pateiktas iki 2018-01-10 (MAĮ 152 str. 2 dalis). Pareiškėjas skundą dėl Inspekcijos sprendimo, kuriame išreikštas ir prašymas atnaujinti terminą skundui paduoti, pateikė 2018-01-30, taigi akivaizdu, jog skundas dėl ginčijamo Inspekcijos sprendimo Komisijai pateiktas praleidus MAĮ 152 str. 2 dalyje įtvirtintą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Komisijos teigimu, visos aplinkybės, dėl kurių skundas yra paduotas praleidus jo padavimo terminą, yra reikšmingos vertinant ir sprendžiant, ar terminas yra praleistas dėl svarbių priežasčių. Sprendžiant termino skundui paduoti atnaujinimo klausimą vertintina, ar Pareiškėjo elgesys siekiant įgyvendinti savo teisę apskusti Inspekcijos sprendimą neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo jam suteiktomis teisėmis požymių.

Pareiškėjas pateiktame prašyme nurodo Inspekcijos 2017-11-07 sprendimą Nr. (21.199) 500-18 gavęs 2018-01-25, kai Inspekcijos darbuotojas, atsakydamas į Pareiškėjo 2018-01-25 el. paštu pateiktą prašymą, atsiuntė sprendimo kopiją. Pareiškėjas teigia nesusipažinęs su registruota Inspekcijos siunta dėl to, kad ilgesniam laikui buvo išvykęs. Komisijos posėdžio metu Pareiškėjas patikslino, kad buvo išvykęs į parodą Berlyne pas pažįstamus asmenis, tačiau išvykimo iš šalies patvirtinančių dokumentų neturi, nes važiavo su draugais automobiliu. Pareiškėjas prašė nurodytas priežastis pripažinti svarbiomis ir terminą skundui pateikti skaičiuoti nuo 2018-01-25.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atsižvelgdama į LVAT praktiką nagrinėjamo ginčui aktualiais klausimais, konstatuoja, jog nagrinėjamoje byloje nenustatytos aplinkybės, suteikiančios teisę atnaujinti Pareiškėjo skundo dėl Inspekcijos 2017-11-07 sprendimo Nr. (21.199) 500-18 padavimo terminą.

Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu teigė neatsiėmęs registruotos pašto siuntos su Inspekcijos 2017-11-07 sprendimu, nes buvo išvykęs į Berlyną. Komisija pabrėžia, kad Pareiškėjas nei kartu su skundu, nei posėdžio metu, nei po posėdžio nepateikė Komisijai prašymo teiginius pagrindžiančių dokumentų. Pareiškėjas nurodė, kad į Berlyną važiavo su draugais automobiliu, užsienyje atsiskaitinėjo grynaisiais pinigais, todėl negali pateikti jokių įrodymų, jog minėtu laikotarpiu buvo išvykęs iš Lietuvos. Teismų praktikoje laikoma, kad apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo priėmimo mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A556-1527/2010; 2011-01-03 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1632/2010; 2011-12-22 nutartis adm. byloje Nr. A575-912/2011 ir kt.). Komisija pažymi, kad Pareiškėjas ne tik nepagrindė savo teiginių rašytiniais įrodymais, bet ir nenurodė tikslaus laikotarpio, kuriuo buvo išvykęs iš Lietuvos.

Pareiškėjas teigia, kad nagrinėjamo atveju terminas skundui paduoti turi būti skaičiuojamas nuo faktinio sprendimo įteikimo dienos, t. y. nuo 2018-01-25. Komisija šį Pareiškėjo teiginį atmeta. Kaip matyti iš bylos medžiagos, Pareiškėjas 2018-01-25 apie ginčijamą sprendimą sužinojo po to, kai pastebėjęs lėšų nurašymą nuo sąskaitos banke kreipėsi į mokesčių administratorių dėl informacijos, t. y. mokesčių administratorius jokio sprendimo Pareiškėjui neįteikinėjo MAĮ 152 str. 2 dalies ir 164 straipsnio prasme, o teikė informaciją dėl paklausimo. Mokesčių administratorius ir neprivalėjo 2018 m. sausio mėn. pakartotinai įteikinėti skundžiamo sprendimo Pareiškėjui, nes jis jau buvo įteiktas

įstatymo nustatyta tvarka 2017 metų gruodžio mėn. Pažymėtina, kad tokios praktikos laikosi ir LVAT (pvz., LVAT 2017-12-28 nutartis adm. byloje Nr. eA-2563-575/2017). Komisija pabrėžia, kad LVAT praktika prioritetą teikti faktiniam, o ne MAĮ 164 str. 3 dalyje nurodytam įteikimo momentui, yra taikoma tais atvejais, kai Inspekcijos sprendimas įteikiamas siunčiant registruotu laišku. Todėl mokesčių mokėtojo faktinio sužinojimo apie Inspekcijos sprendimą momentas, kai sprendimas jau anksčiau buvo siunčiamas mokesčių mokėtojui registruotu laišku ir nebuvo jam įteiktas, neturi teisinės reikšmės nustatant termino skundui paduoti pradžią.

Komisijos vertinimu, nustatytos aukščiau aprašytos aplinkybės sudaro pagrindą teigti, jog Pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti savo teisę apskusti Inspekcijos sprendimą, nebuvo pakankamai rūpestingas, sąžiningas ir atidus. Sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvai neatsiejami nuo reikalavimo aktyviai siekti savo pažeistų teisių gynimo. Šio reikalavimo neatitinka suinteresuoto asmens pasyvumas ir procesinis neveikimas. Be to, asmenys, inicijuodami ginčą, turi ne tik teises, bet ir pareigas, tokias kaip: sąžiningai naudotis ir nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis procesinėmis teisėmis, rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu, rūpestingai ir laiku pateikti įrodymus ir argumentus. LVAT ne kartą akcentavo, kad pareiškėjas, siekdamas aktyviai ginti savo teises ir interesus, gali domėtis administracinės bylos baigtimi, kreiptis į teismą dėl tokios informacijos jam suteikimo, teismo sprendimo nuorašo gavimo kitokiu, greitesniu būdu nei paštas (pavyzdžiui, faksimiliniu laišku) ir tokiu būdu parengti bei paduoti apeliacinį skundą teismui iki įstatymo nustatyto apskundimo termino pabaigos (pavyzdžiui: 2012-02-17 nutartis adm. byloje Nr. TA146-21/2012; 2013-07-03 nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-323/2013).

Komisija, įvertinusi išdėstytas aplinkybes, sprendžia, kad Pareiškėjo elgesys neatitiko sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvų. Pareiškėjas, būdamas juridiniu asmeniu, per savo valdymo organus turi užtikrinti tinkamą savo veiklos organizavimą, kartu ir procesinių teisių realizavimą, laikantis įstatymų nustatytos tvarkos, todėl ta aplinkybė, kad Pareiškėjo vadovas nesidomėjo Inspekcijai pateikto prašymo nagrinėjimo eiga, neinformavo Inspekcijos apie išvykimą iš Lietuvos ir nenurodė kito adreso korespondencijai gauti, vertintina kaip priklausanti išimtinai nuo paties Pareiškėjo valios aplinkybė, kuri nesudaro pagrindo pateisinti įstatymuose nustatytos tvarkos nesilaikymą. Komisija konstatuoja, kad termino pateikti skundą Komisijai dėl Inspekcijos sprendimo praleidimą lėmė ne objektyvios, nuo asmens valios nepriklausiosios aplinkybės, o Pareiškėjo pasirinktas pasyvus elgesys bei nerūpestingumas ir neatidumas. Todėl Pareiškėjo prašymas atnaujinti praleistą terminą skundui dėl Inspekcijos 2017-11-07 sprendimo Nr. (21.199) 500-18 paduoti netenkintinas, šis Pareiškėjo skundas laikytinas nepaduotu ir gražintinas Pareiškėjui.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Neatnaujinti termino Pareiškėjo skundui dėl Inspekcijos 2017-11-07 sprendimo Nr. (21.199) 500-18 paduoti, šį skundą laikyti nepaduotu ir gražinti Pareiškėjui.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 28 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė

